

Haridusselts 100

Haridusseltside tekkel oli täita tähtis osa meie rahva elus. Eesti Vabariigi loomisaastatel, kui eestikeelse kooli asutamise eesmärk oli saavutatud, kujunes haridusseltside põhiülesandeks koolivälise vabahariduse edendamine. Haridusliikumine sai paljude aastakümnete vältel eestlastele rahvuslikuks traditsiooniks. Mitmed põlvkonnad leidsid kinnitust rahvuslikule vaimuerksusele ja omandasid ühistegevuse harjumusi. Rakke Rahvahariduse Seltsi asutamise eestvedajateks olid kohalikud talupojad, kes pidasid oluliseks hariduse edendamist, kooli avamist, eesti keele kaitsmist ning kõrvale ei jätud ka kultuuritegevust. Nii on ajast aega üheskoos palju saavutatud, rõõmustatud koostegutsemise üle, sest olid seltsid ju need, kes olid kohaliku elu eestvedajateks. Aktiivselt on tegutsenud ka kunagise seltsi õigusjärglane Rakke Valla Hariduse Selts, kes viib edasi tolle aja seltsi vaimsust.

**Annika Aasa
toimetaja**

Seltsi lippu kõrgel hoides sammusid juba meie eelkäijad Kase parki Rakke laulupäevadele, nii tehti seda ka nüüd.

Seltsirahvas on talgupäevadel tähistanud endiste koolimajade asukohad - Lasinurmes, Tammikus, Edrus ja Rakkes esimese koolimaja asukohta. Nüüd tähistati ka Rakke seltsimajas asunud 6-klasilise algkooli asukoht.

Kunagisel peoplatsil avati pidupäeval, 27. septembril mälestuskivi, tähistamaks kunagist seltsimaja asukohta Kase pargis. 90 aastat tagasi rajati Rakke Rahvahariduse Seltsi eestvedamisel seltsimaja, kus tegutses ka kuueklassiline algkool. 1924. aastal valminud seltsimaja oli ümbruskonna suurim, seal korraldati igal aastal palju pidusid. Hoone ehitusse panustas tollane lubjatööstur Karl Kadak ning oma toetava õla pani alla ka president Konstantin Päts, kes päästis maja haamri alla minekust. Kahjuks hävitas 1944. aasta sõda ümbruskonna uhkeima näitelavaga maja.

Aastapäevapeole pani punkti pidu kultuuri-keskuses, kus tutvustati ja tänati seltsi liikmeid, võeti vastu õnnitlusi. Esitleti raamatut „Rakke haridusseltsi sada aastaringi“, mis toob lugejateni ülevaate Rakke Rahvahariduse Seltsi arenguloost ja selle õigusjärglasena tegutseva Rakke Valla Hariduse Seltsi tegevusest.

Muusikalise poole eest hoolitsesid Marju Varblane, Margus Põldsepp ja Jaanus Jantson, kes pigistasid helid välja ka meie muuseumist pärit mollpillist.

Avati koostöösild Mostõ ja Rakke vahel

Septembri lõpus leidis aset Rakke valla delegatsiooni ametlik visiit Valgevenes. Mostõ Rajoonikomitee esimehe küllakutse ajendiks oli linna päeva pidulik tähistamine ning selle raames ka koostöölepingu sõlmimine.

Lisaks meile olid külalised Leedust, kellega sõlmiti koostööleping üle-eelmisel aastal.

Koostööleping hõlmab paljusid eluvaldkondi, alates kultuurist, spordist, haridusest ja lõpetades ettevõtluse ja investeringutega. Antud leping ei kohusta kumbagi osapoolt, aga annab võimalused laiaulatuslikuks koostööks nii Rakke vallas kui Pandivere piirkonnas ning miks ka mitte meie maakonnas.

Lepingu sõlmimise on heaks kiitnud nii meie volikogu kui PAIK juhatus. Lepingu eelduseks said isiklikud kontaktid Mostõ rajoonijuhtidega ja kultuurikollektiivi Jarõtsa külaskäik Rakke valla päevale. Pärast valgevenelaste külaskäiku valda ilmus nende

rajoonilehes artikkel, kus iseloomustati Eestit, meie valda, inimesi ja nende vastuvõttu ülivõrdes, kuna keegi nendest polnud enne Eestit väisanud.

Meie delegatsiooni ootas seal soe ja sõbralik vastuvõtt. Küllastati linna raamatukogu, muuseumi, kultuurimaja, osaleti Mostõ linna päeva kontserdil ja üritustel. Eraldi näidati objekte ja maaüksusi, kuhu saaks välisinvestor midagi rajada.

Meie ametlikule delegatsioonile, kuhu kuulusid Andrus Blok, Enno Eilo, Rene Põllumaa ja Edgar Blok, jäid külaskäigust väga soojad ja unustamatud mälestused. Nüüd käib edasi töö tihedama koostöö nimel.

**Annika Aasa
toimetaja**

Vallavalitsuses otsustati

22. september

- Määrata ja maksta toimetulekutoetust septembrikuus 12 isikule kogusummas 1580.10 eurot.
- Määrata ja maksta vajaduspõhist peretoetust septembri-, oktoobri- ja novembrikuus 1 isikule kokku summas 19.18 eurot.
- Nõustuda 2 isikule eestkoste seadmisega.
- Määrata projekteerimistingimused elamu rekonstrueerimise projekti koostamiseks Koluvere külas.
- Kinnitada kohaliku tee alusest maast munitsipaalomandisse katastriüksus koha-aadressiga Rakke-Räitsvere-Kamariku tee,

Räitsvere küla, katastriüksus koha-aadressiga Tagapiibe tee, Piibe küla, katastriüksus koha-aadressiga Teaduse tee, Piibe küla ja katastriüksus koha-aadressiga Tööstuse tänav, Rakke alevik.

- Sõlmida toetusleping Pargiäärse kinnistu kaevu puhastuse, trassitööde ja seadmete paigalduseks.
- Nõustuda välisõhu saastelubade L.ÖV.LV-135957, L.ÖV.LV-135664, L.ÖV.LV-135645 eelnõudega ja nende andmise otsuse eelnõuga.
- Tunnistada edukaks pakkumuseks Wesico Project OÜ pakkumus „Rakke aleviku ÜVK rekonstrueerimise II etapi projekteerimis- ja ehitustööd“.

Vallavolikogus otsustati

25. september

- Muuta Rakke valla arengukava aastateks 2014-2025.
- Müüa enampakkumise korras Salla mõisa kinnistu (katastritunnus 66001:005:0246, ühiskondlike ehitiste maa pindala 52 396 m², registri osa nr 4897031) aadressil Salla küla, Rakke vald alghinnaga 300 000 eurot.
- Kooskõlastada Lääne-Viru maakonna planeeringut 2010+ täpsustav teemaplaneering „Lääne-Viru maakonna jalg- ja jalgrattateed“.
- Info
- Ülevaade eelarve täitmisest.
- Kiideti heaks koostöökokkuleppe sõlmimine Mostõ rajooniga, mis on tähtis Pandivere piirkonnale, maakonnale ja Rakke vallale.

Teeäärne maa ja tee kaitsevöönd ning selle korrashoid

Teed on inimestele igapäevaseks liiklemiseks üliolulised. Seetõttu on vaja teid hooldada nii suvel kui talvel, tagades seejuures normaalse läbitavuse, turvalise liiklemise ja normaalse hooldamise. Teehooldetööde hulka kuulub ka teemaa korrashoid ja teede liikumiskoridori liigeldavana hoidmine.

Teeseadusega on määratud teega piirnevate kinnistute omanike kohustused ja vastutus.

Tee kaitsevööndi maa omanik on kohustatud kaitsevööndis hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise ning kõrvaldama või lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise. Ta peab võimaldama paigaldada teega külgnevale kaitsevööndi kinnistule talihooldete töödeks ajutisi lumetõkkeid, rajada lumevalle ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teemaad, kui nimetatud tegevus ei takista juurdepääsu tema elukohale ja varale. Teed ja teekaitsevööndit kahjustada ja risustada on keelatud. Tee omanik ja teekaitsevööndi omanik võivad nõuda tee või teekaitsevööndi kahjustajalt või risustajalt teehoiu kulude katteks hüvitist.

Teeseaduse §-le 39 alusel on õigus teha ettekirjutisi eelpool nimetatud nõuete täitmata jätmisel Maanteeameti ametnikul riigimaanteedel, kohaliku omavalitsuse volikogu volitatud ametnikul kohalikul teel ja politsei ametnikul nii riigimaanteedel kui kohalikel teedel. Ettekirjutuste täitmata jätmise korral võib rakendada asendustäitmist või sunniraha määramist.

Siinkohal tuleks kõigepealt selgitada mõningaid mõisteid.

TEE on rajatis, mis paikneb teemaal. Teeseaduse kohaselt korraldab teede hooidu riigitee osas riik, eratee osas erasik ja munitsipaalteede osas kohalik omavalitsus (edaspidi KOV).

TEEMAA on maa, mis on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks. Teemaa suuruseks on

üldjuhul sõidutee laius, millele lisandub mõlemal pool sõiduteed, alates sõidutee servast, maa teepeenra, muldkeha nõlva või külgkraavi tarbeks, millele võib lisanduda kõnnitee laius. Teepeenra minimaalne laius - sõiduauto avariiparkimiseks on vaja vähemalt 2 m ja veoautol 2,75 m.

Maanteega vahetult külgnevat maad võib maaomanik või kasutaja harida kuni teemaa piirini, kahjustamata külgkraave, mullet, süvendit ja teepeenart.

TEE KAITSEVÖÖND on tee kaitseks, teehoiu korraldamiseks liiklusohutuse tagamiseks ning teelt lähtuvate keskkonnakahjulike ja inimesele ohtlike mõjude vähendamiseks mõeldud maa-ala. Riigimaanteedel kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge on 50 meetrit, KOV teedel 20 meetrit, erateedel 10 meetrit ja tänavate kaitsevööndi laiuseks on kuni 10 meetrit teemaa piirist.

Kuna kätte on jõudnud sügis, millega halvenevad ka teelolud, tuleb maaomanikel, kelle maad piirnevad teedega, kontrollida üle tee servad ja tee kaitsevöönd ning see enne lume tulekut korrastada.

Peamisteks probleemideks, mis raskendavad teede hooldust ja põhjustavad täiendavaid teehoiukulusid, on:

Teemaale ja teele kukkunud ning kukkumis-ohtlikud puud ja puude oksad, madalal asetsevad puude oksad, põõsad, hekid, mis takistavad liiklust teel ja hooldust. Korrastamiskohustus on maa omanikul, kellele kuulub teekaitsevööndis olev maa.

Maaomanikel jälgida elektrikarjuste, karjaaedade, tarade, sae- ja metsamaterjalide, postkastide, vanametalli jm paigaldamisel teemaa piire, et mitte takistada teehooldetööde ja lumetõrjetööde teostamist.

Rakke vallas on vallavolikogu 01.03.2007 vastu võtnud määruse nr 3 „Rakke valla kohalike teede haldamise, kasutamise ja kaitse eeskiri“. Eeskiri sätestab, et teemaal ja teemaaga külgneval alal mulla-, maaharimis-, ehitus- ja teisi töid tegevad juriidilised ja füüsilised isikud

vastutavad selle eest, et sõidukid ei kannaks teele pori, sõnnikut jms või tagavad selle pideva koristamise sõiduteelt, hoiatades ühtlasi liiklejaid teel esinevast ohust vastavate liiklusemärgidega.

Juhul kui teemaaga külgneval maal kasvavad puud ja/või võsa mis võib ohustada liiklust või maanteed või segavad teehoiutööde tegemist, on teega külgneva maa omanik kohustatud puud ja/või võsa kõrvaldama vallavalitsuse poolt määratud tähtajaks. Kui maaomanik ei teosta vallavalitsuse poolt määratud tähtajaks teearsete puude või võsa raiet, korraldab teearsete puhtaksraimimise vallavalitsus. Raiest saadav liikviidne puit kuulub teega külgneva maa omanikule, kui ei lepita kokku teisiti. Kui vallavalitsus korraldab raiet, siis maaomanik katab vallavalitsuse poolt tellitud puhtaksraimimise kulud.

Rakke Vallavalitsus palub kõigil maaomanikel, kelle maad piirnevad teedega, kontrollida üle tee servad ja tee kaitsevöönd ning vajadusel need korrastada 1. detsembriks 2014.

*Piret Lükk
maanõunik*

Sügis

Juhan Liiv

Igav liiv ja tühi väli,
taevas pilvine;
jõuan tulles metsa äärde,
tuleb nõmmetee.

Männi roheline sammet,
üksik metsatee:
pedak heleroheline,
kask kuld kollane:

Pedak heleroheline,
kask kuld kollane!
Nõmm on sügisele
langend kaenlasse.

Uus õppeaasta Rakke lasteaias

Sügis on värvinud õntel põsed punaseks ja pihlamarjad annavad märku, et peale hakkab jälle tõsine töö.

Lapsed on suvega pikaks veninud. Suur rõõm on jälle oma vanu tuttavaid näha ja nendega koos mängida.

2014/2015. õppeaasta on lasteaia juubeliaasta. Nimelt täitub 29. aprillil 2015 lasteaial 40 aastat. Tollel ajal oli siin kuus rühma.

Täna töötame kolme rühmaga ja 1. septembri seisuga käib lasteaias 56 last.

Pääsude rühmas, kus on meie kõige nooremad mudilased (2-4-aastased), on 17 last neist 9 on poisid ja 8 tüdrukud.

Tirtsude rühmas käib 21 last (4-6-aastased), neist on 8 poisid ja 13 tüdrukud. Sellest rühmast peaks kooli minema 2016. aastal 15 last.

Lepatriinude rühmas on ka sellel aastal põhi-kontingent koolieelikud ning lisaks kaks nelja-aastast, kes kohe järgmise aasta alguses viieaastaseks saavad.

Kooliminevaid lapsi on Lepatriinude rühmas sellel

õppeaastal 16. Üldse on lapsi rühmas kokku 18, neist 12 poissi ja 6 tüdrukut.

Kõik töökohad on lasteaia täidetud. 2015. aasta sügisel ootab lasteada saamist 15 last.

Uued lapsed on kenasti ära harjunud, suuremad nutujorud on maha peetud. Vanematele võib lohutuseks öelda, et eks iga algus on raske nii lastele, teile endale kui ka õpetajatele, kes seda tänuväärset tööd teevad. Seljataha jäi õpetajate päev, kus terve Eesti märkas ja tänas neid inimesi, kes päevast päeva meie kõige armsamatega tegelevad, neid lohutavad ja rõõmutavad laste edusammude üle. Nad võtavad vapralt vastu vanemate pahameele, kui lapsed on haigeks jäänud, kui midagi ei ole meie (vanemate) ootustele vastanud – püüavad maailma parandada. Suur tänu sulle, õpetaja, õpetaja abi, et oled ikka igal hommikul lapsi vastu võtmas ja emad-isad saavad lehitades lipata omi asju ajama või tööle. See on väärtus, mida peaksime hindama, sest need inimesed on meile väga vajalikud ja vahest täitsa asendamatud.

Head õppeaasta algust sulle, lasteaed Leevike ja armsad töötajad!

Anu Kangur

Rakke lasteaed Leevike direktor

Jalgpallitreeningud lasteaias

5-7-aastastele lastele

Treeningute eesmärk on tutvustada lastele jalgpalli ning arendada nende koordinatsiooni- ja liikumisvõimet, mida tulevikus sportimisel vaja läheb.

Lisaks füüsilisele tegevusele õpib laps arvestama teistega ning olema õigel ajal õiges kohas.

Laste treeningvarustus:

Välitreeningud – pikk dress, sportlik jalats, veepudel

Sisetreeningud – lühike dress, sportlik sisejalats (heleda tallaga), veepudel

Treeningu tasu 10 € kuus makstakse kuu lõpus.

Treeningud toimuvad 1 kord nädalas, treeningkorra pikkus on 35 minutit.

trennid reedel

kell 10.00-10.35

Ilusa ilma korral toimub treening väljas.

Noortekeskuse tegemised

Suvepäikesest energiat täis laetud, alustasime augustis uue hooga. Kevadiselt ANK projektikonkursilt saime raha kolmele toredale projektile, neist kaks tegime teoks kohe augustikuus.

12. augustil sõitsime Väike-Maarjasse Kaarli talusse, kus meid võttis vastu taluperenaine Kadri Kopso. Õppisime lähemalt tundma meil kasvatatavaid teravilju ja õlitaimi ning saime tutvuda tootmisprotsesside ja valmistoodanguga. Kuid siis tuli põnevam osa - asusime ise leivakesi valmistama. Tegime erinevaid pätsikesi, lisanditeks panime päevalille-seemneid ja rosinaid.

Elevust tekitas „leivakeraamika“ valmistamine. Vastavalt iga noore fantaasiale valmis ainulaadne kausike. Päeva lõpus valmistasime koos maitsvaid toorsalateid ja grillisime vorstikesi ning siis oligi käes tore hetk, kui kõike enda tehtut ka maitsta sai. Suur tänu perenaine Kadri, kes meile suurepärase päeva sisustas!

Vaid päevake vahet ja neljapäeval vurasime juba Kunda poole, kus asub Lontova seikluspark. Meie noored said osaleda meeskonnaalal, kus üle jõe on tehtud viis erinevat rada, mida üksi läbida on pea võimatu. Seda ala võib nimetada ka nn miniellujäämiskursuseks, mille edukaks läbimiseks on vajalik pidev kommunikatsioon, kaaslaste-meeskonnaliikmete usaldamine, üksteisega arvestamine – olulisimad meeskonnatöö eeldused kõige laiemas mõttes. Rajal tuli pidevalt üksteist aidata ja üksteisega arvestada ja enne raja läbimist ka plaani pidada.

Teiseks said noored panna ennast proovile madalseiklusrajal. Puult-puule ronimine on mõeldud üksinda sooritamiseks, radade läbimiseks on vaja koordinatsiooni, osavust ja julgust. Paigaldatud on 14 platvormi ja

valida saab kahe erineva raja vahel. Noortel jätkus tegevust mitmeks tunniks ja lõpupoole andis ka väsimus endast märku, kuid maitsev supp ja karastusjook olid õigel ajal õiges kohas ning päev läks igati korda. Suur tänu seikluspargi kollektiivile väga meeldiva koostöö eest!

Mõlemal väljasõidul osalesid fantastilised noored!

Enne kooli algust, 29. augustil teritasime mõistust Mälurallil. Sel korral osales suisa 18 vahvat noort. I koha saavutasid Kadri Kabral ja Kadri Lebedev, II koha Arelti Õun ja Marek Kilm, III koha Rasmus Sepp, Jan Siim, Ronald-Hoss Rückenberg.

17. septembril alustasime ka kolmanda rahastust saanud projektiga, tekstuurpinnaga kaartide ja paberfiligree (Quilling) tehnikas kolmemõõtmeliste kaartide valmistamisega.

Edaspidi õpime natuke ilukirja, et ka tekst kaardil oleks sama kaunis kui kaart ise. Seda kursust on veel kolmel korral. Selle projekti raames on tulekul veel dekupaazikursus, portselani maalikursus ja fimosavikursus.

19. septembril võtsid noored taas mõõtu Mälurallil, kus osalejaid oli 17. Sel korral said I koha Deili Jaam ja Maris Pohlak, II koha Kadri Kabral, Diana Sammel ja III koha Greete Averson ja Mark Augervald. II kuni IV koht tuli välja selgitada lisaküsimustega, sest mäng oli väga tasavägine. Rõõmu teeb see, et ka nooremad tulevad julgelt nuputama ja ega need võidudki kaugel ole. Sügis on alanud tegusalt ja ees on ootamas palju põnevaid ettevõtmisi.

Ikka rõõmsate kohtumisteni noortekeskuses!

Taimi Talpas-Taltsepp
Rakke Noortekeskuse juht

Kaunis kodu - paikkonna visiitkaart

Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liit (VIROL) koostöös maavalitsusega tunnustab juba 17 aastat kauneid kodusid. 12. septembril toimus tänuüritus, kuhu olid palutud kõik konkursil osavõtjad ning siseminister Hanno Pevkur, kes andis üle Siseministeriumi tänukirjad ja rahvusvärvides mastivimplid, et süvendada Eesti omariikluse tunnetust lipuvärvide kaudu ning arendada Eesti lipukultuuri.

Meie vallast pälvis tähelepanu ja äramärkimist sotsiaal-, ühiskondlike hoonete ja rajatiste kategoorias Rakke Gümnaasium oma kauni kooliümbruse eest.

Konkursi "Lääne-Virumaa kaunis kodu" eesmärgiks on osalemine Eesti Vabariigi presidendi algatatud kodukaunistamise liikumises - töö Eesti Kodukaunistamise Ühenduses (EKKÜ), eeskujude seadmine, kodukoha kaunistamise traditsioonide jätkamine ja arendamine, elukeskkonna puhtamaks, kaunimaks muutmine töö- ja elamiskultuuri ausse tõstmise ning väärtustamise läbi.

Annika Aasa
toimetaja

Eakate pidupäev

Mis sest, et noorus möödas ja aastaid kuhjaga, sa laula ikka rõõmsalt, et kajaks meri ja maa....

1. oktoobril oli kultuurikeskus pideuhtes, tähistasime rahvusvahelist eakate päeva ja Hõbeniidi 25. sünnipäeva. Kohal olid oma valla rahvas ja külalised Koerust, Väätsalt, Simunast ja Tapalt. Praegune president Elvi Tatrik tegi ülevaate klubi tegevusest - mida tehtud, kus käidud. Väikese muusikalise meelelahutuse pakkusid eakate lauluring ja tantsurühm, vallavanem pidas väikese meenege meeles endisi presidentide. Külaliselt oli Toomas Anni, kelle lauluhelide saatel sai tantsupõrandal hoogsalt tantsu kepsutatud. Oli tore pärastlõuna.

Rene Põllumaa
Kultuurikeskuse juhataja